2026/1050

12.5.2026

RAMAVTAL

om förbindelserna mellan Europaparlamentet och Europeiska kommissionen

[2026/1050]

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA KOMMISSIONEN (nedan kallade *de båda institutionerna*) ingår detta avtal

— med beaktande av fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt artikel 295, och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallade *fördragen*),

— med beaktande av de interinstitutionella avtal och texter som reglerar förbindelserna mellan de båda institutionerna,

— med beaktande av Europaparlamentets arbetsordning,

— med beaktande av de politiska riktlinjer som utfärdades och de uttalanden som gjordes av kommissionens tillträdande ordförande den 18 juli 2024 och det gemensamma uttalandet av den 21 oktober 2024 från kommissionens tillträdande ordförande och parlamentets talman om de politiska principer som skulle ligga till grund för en översyn av 2010 års ramavtal om förbindelserna mellan Europaparlamentet och Europeiska kommissionen, och av följande skäl:

A. Lissabonfördraget stärker den demokratiska legitimiteten i unionens beslutsprocess.

B. De båda institutionerna lägger största vikt vid ett effektivt införlivande och genomförande av unionsrätten.

C. Detta ramavtal inverkar inte på parlamentets, kommissionens eller någon annan unionsinstitutions eller något annat unionsorgans befogenheter och rättigheter, utan syftar till att dessa ska utövas så effektivt och transparent som möjligt.

D. Detta ramavtal bör tolkas i överensstämmelse med de institutionella ramarna sådana de är utformade i fördragen.

E. Kommissionen tar vederbörlig hänsyn till parlamentets och rådets respektive roller enligt fördragen, särskilt avseende den grundläggande princip om lika behandling som fastställs i punkt 9.

F. Enligt artikel 10.1 i EU-fördraget bygger unionens sätt att fungera på representativ demokrati.

G. Enligt artikel 17.8 i EU-fördraget är kommissionen kollektivt ansvarig inför Europaparlamentet.

H. Det ramavtal som ingicks i oktober 2010 [1] och ändrades i februari 2018 [2] bör uppdateras och ersättas av nedanstående text.

I. De båda institutionerna erinrar om sin målsättning att samarbeta för att uppdatera och förenkla lagstiftningen och undvika administrativa bördor, samtidigt som det säkerställs att målen med lagstiftningen uppnås.

J. De båda institutionerna är fast beslutna att ytterligare förbättra informationsflödet och öka sina respektive ledamöters närvaro under plenarsammanträdena och andra sammanträden i parlamentet. I detta avseende kommer parlamentet regelbundet att bedöma situationen i syfte att ytterligare förbättra sina ledamöters närvaro under plenarsammanträdena.

[1] EUT L 304, 20.11.2010, s. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2010/1120/oj.
[2] EUT L 45, 17.2.2018, s. 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2018/217/oj.

HÄRIGENOM AVTALAS FÖLJANDE.

I. **TILLÄMPNINGSOMRÅDE**

1. För att det särskilda partnerskapet mellan parlamentet och kommissionen ska återspeglas bättre har de båda institutionerna enats om följande åtgärder för att öka kommissionens politiska ansvar och legitimitet, utvidga den konstruktiva dialogen, förbättra informationsflödet mellan de båda institutionerna och förbättra samarbetet om förfaranden och planering.

   De har också enats om särskilda bestämmelser

   — om kommissionens möten med nationella experter enligt bilaga I,

   — om överlämnande av konfidentiell information till parlamentet enligt bilaga II,

   — om förhandlingar om och ingående av internationella avtal enligt bilaga III, och

   — om tidsplanen för kommissionens arbetsprogram enligt bilaga IV.

II. **POLITISKT ANSVAR**

2. Efter att ha blivit nominerad av Europeiska rådet överlämnar kommissionens nominerade ordförande sina politiska riktlinjer för mandatperioden till parlamentet, så att en välunderbyggd diskussion kan föras med parlamentet innan det röstar om utnämningen.

3. Kommissionens tillträdande ordförande ska informera parlamentet om den planerade strukturen och könsfördelningen i det nya kommissionskollegiet i god tid innan parlamentets förfarande för godkännande av den nya kommissionen inleds. Parlamentet ska i enlighet med sin arbetsordning höra kommissionens tillträdande ordförande i god tid innan förfarandet för godkännande av den nya kommissionen inleds. Parlamentet ska beakta den tillträdande ordförandens kommentarer.

   De nominerade kommissionsledamöterna ska tillhandahålla alla relevanta uppgifter, i enlighet med det krav på oberoende som fastställs i artikel 245 i EUF-fördraget.

   Förfarandena ska vara utformade på ett sätt som säkerställer att den nominerade kommissionen i sin helhet bedöms på ett öppet, rättvist och konsekvent sätt.

4. Varje kommissionsledamot ska ta politiskt ansvar för verksamheten på det område som han eller hon är ansvarig för, utan att det påverkar tillämpningen av principen om kommissionens kollegiala ansvar.

   Kommissionens ordförande ska ha det fulla ansvaret för att avgöra om det finns någon intressekonflikt som gör det omöjligt för en kommissionsledamot att fullgöra sina uppgifter.

   Kommissionens ordförande ska även ansvara för eventuella efterföljande åtgärder som vidtas under sådana omständigheter och ska omedelbart och skriftligen informera parlamentets talman om dessa.

   Kommissionsledamöternas deltagande i valkampanjer regleras i uppförandekoden för Europeiska kommissionens ledamöter ([3]).

   Kommissionsledamöter får delta i valkampanjer i val till Europaparlamentet, även i egenskap av kandidater. En kommissionsledamot får också väljas av europeiska politiska partier som toppkandidat (”Spitzenkandidat”) till posten som kommissionens ordförande.

   Kommissionens ordförande ska i god tid informera parlamentet om huruvida en eller flera kommissionsledamöter kommer att ställa upp som kandidater i valkampanjer inför valet till Europaparlamentet samt om vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa respekten för de principer om oberoende, redbarhet och omdöme som föreskrivs i artikel 245 i EUF-fördraget och i uppförandekoden för Europeiska kommissionens ledamöter.

([3]) EUT C 65, 21.2.2018, s. 7.

Varje kommissionsledamot som ställer upp som kandidat eller deltar i en valkampanj inför valet till Europaparlamentet åtar sig att avstå från att inta en ståndpunkt under valkampanjen som inte skulle vara förenlig med kandidatens tystnadsplikt eller som skulle strida mot principen om kollegialt ansvar.

Kommissionsledamöter som ställer upp som kandidater eller deltar i valkampanjer inför valet till Europaparlamentet får inte använda kommissionens personalresurser eller materiella resurser för verksamhet kopplad till valkampanjen.

5. Om parlamentet ber kommissionens ordförande att dra tillbaka sitt förtroende för en enskild ledamot av kommissionen ska ordföranden överväga huruvida ledamoten ska uppmanas att avgå, i enlighet med artikel 17.6 i EU-fördraget. Ordföranden ska antingen begära att ledamoten avgår eller förklara sitt beslut att inte göra detta inför parlamentet under nästföljande sammanträdesperiod.

6. Om det blir nödvändigt att utse en ersättare för en kommissionsledamot under pågående mandattid i enlighet med artikel 246 andra stycket i EUF-fördraget, ska kommissionens ordförande noga beakta resultatet av samrådet med parlamentet innan samtycke ges till rådets beslut.

Parlamentet ska se till att dess förfaranden genomförs med största möjliga skyndsamhet, så att kommissionens ordförande noga kan beakta parlamentets synpunkter innan den nya kommissionsledamoten utses.

På samma sätt ska kommissionens ordförande, i enlighet med artikel 246 tredje stycket i EUF-fördraget, när återstoden av kommissionens mandattid är kort, noga beakta parlamentets ståndpunkt.

7. Om kommissionens ordförande avser att omfördela ansvarsfördelningen mellan kommissionens ledamöter under dess mandattid i enlighet med artikel 248 i EUF-fördraget, ska ordföranden informera parlamentet om dessa ändringar i god tid före det relevanta samrådet med parlamentet. Ordförandens beslut att omfördela ansvarsområdena kan träda i kraft omedelbart.

8. När kommissionen föreslår en översyn av uppförandekoden för Europeiska kommissionens ledamöter avseende intressekonflikter eller etiskt uppträdande ska den inhämta parlamentets synpunkter.

III. **KONSTRUKTIV DIALOG OCH INFORMATIONSFLÖDE**

i) **Allmänna bestämmelser**

9. Kommissionen garanterar att den kommer att tillämpa den grundläggande principen om lika behandling av parlamentet och rådet, särskilt när det gäller tillträde till sammanträden och tillgång till inlägg eller annan information, i synnerhet avseende lagstiftnings- och budgetfrågor.

10. Kommissionen ska samarbeta med parlamentet och rådet på lika villkor, med full respekt för jämvikten mellan institutionerna och de institutionella befogenheter som de tilldelas genom fördragen. Där så är lämpligt ska kommissionen ta alla nödvändiga initiativ för att jämka samman medlagstiftarnas ståndpunkter och agera som en opartisk medlare.

11. Inom ramen för sina befogenheter ska kommissionen vidta åtgärder för att bättre involvera parlamentet på ett sådant sätt att parlamentets synpunkter i så stor utsträckning som möjligt beaktas på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

12. Ett antal åtgärder vidtas för att genomföra det särskilda partnerskapet mellan parlamentet och kommissionen, enligt följande:

— Kommissionens ordförande kommer på parlamentets begäran att träffa talmanskonferensen minst två gånger per år för att diskutera frågor av gemensamt intresse.

— Kommissionens ordförande för en regelbunden dialog med parlamentets talman om viktiga övergripande frågor och större lagstiftningsförslag. Denna dialog bör också omfatta inbjudningar till parlamentets talman att närvara vid kommissionskollegiets sammanträden.

— Kommissionens ordförande eller den ledamot av kommissionen som ansvarar för interinstitutionella förbindelser ska bjudas in att närvara vid sammanträden med talmanskonferensen eller utskottsordförandekonferensen när specifika frågor rörande fastställandet av föredragningslistan för plenarsammanträdena, interinstitutionella förbindelser mellan parlamentet och kommissionen samt lagstiftningsfrågor och budgetfrågor ska diskuteras.

— Varje år ska talmanskonferensen, utskottsordförandekonferensen och kommissionskollegiet sammanträda för att diskutera relevanta frågor, inklusive utarbetandet och genomförandet av kommissionens arbetsprogram.

— Talmanskonferensen och utskottsordförandekonferensen ska i god tid informera kommissionen om resultaten av sina diskussioner när dessa har en interinstitutionell dimension. Parlamentet ska också regelbundet ge kommissionen fullständig information om resultaten av sina sammanträden där sammanträdesperioderna planeras, med beaktande av kommissionens synpunkter. Detta påverkar inte tillämpningen av punkt 57.

— För att säkerställa ett regelbundet flöde av relevant information mellan de båda institutionerna ska parlamentets och kommissionens generalsekreterare träffas regelbundet.

13. Varje enskild kommissionsledamot ska se till att det sker ett regelbundet och direkt informationsflöde mellan kommissionsledamoten och ordföranden för det berörda parlamentsutskottet.

14. Kommissionen får inte offentliggöra lagstiftningsförslag eller viktiga initiativ eller beslut innan parlamentet underrättats skriftligen.

På grundval av kommissionens arbetsprogram ska de båda institutionerna på förhand och i samförstånd fastställa centrala initiativ som ska läggas fram i kammaren. Parlamentet får besluta att dessa centrala initiativ ska läggas fram i form av en debatt som ska hållas omedelbart efter att de antagits av kommissionskollegiet. I princip ska kommissionen först lägga fram dessa initiativ i kammaren och först därefter för allmänheten.

På samma sätt ska de båda institutionerna fastställa vilka förslag och initiativ som talmanskonferensen, eller på lämpligt sätt det berörda parlamentsutskottet eller dess ordförande, ska informeras om.

Dessa beslut ska fattas inom ramen för den löpande dialog mellan de båda institutionerna som föreskrivs i punkt 12 och ska regelbundet uppdateras med hänsyn till den politiska utvecklingen.

Vidare ska kommissionen i god tid och på ett heltäckande sätt informera parlamentet, inbegripet dess utskott, om andra kommande politiska initiativ och lagstiftningsförslag som inte ingår i kommissionens arbetsprogram men som omfattas av parlamentets lagstiftnings- och budgetbefogenheter.

Kommissionen ska också på ett strukturerat sätt och i god tid översända heltäckande och detaljerad information till parlamentet, inbegripet dess utskott, för att parlamentet ska kunna utöva sin politiska kontroll och sina rådgivande funktioner i enlighet med fördragen.

15. Om ett internt kommissionsdokument – som parlamentet inte har fått information om i enlighet med detta ramavtal – sprids utanför institutionerna, får talmannen begära att dokumentet i fråga överlämnas till parlamentet utan dröjsmål så att det kan vidarebefordras till de ledamöter av parlamentet som så begär.

16. Kommissionen ska tillhandahålla fullständig information och dokumentation om sina möten med nationella experter inom ramen för arbetet med att förbereda och genomföra unionslagstiftning, även i fråga om icke-bindande bestämmelser och delegerade akter. Om parlamentet så begär får kommissionen också bjuda in parlamentets experter att närvara vid dessa möten.

Bestämmelserna om detta fastställs i bilaga I.

17. Inom tre månader efter det att parlamentet har antagit en resolution ska kommissionen lämna skriftlig information till parlamentet om åtgärder som vidtagits som svar på specifika uppmaningar som parlamentet riktat till kommissionen i sina resolutioner, även i fall där den inte har kunnat följa parlamentets synpunkter.

Tidsfristen får förkortas om en uppmaning är brådskande. Tidsfristen får förlängas med en månad om en uppmaning kräver mer uttömmande arbete och förlängningen är vederbörligen motiverad. Parlamentet ska se till att informationen får bred spridning inom institutionen.

Parlamentet ska sträva efter att undvika att ställa muntliga eller skriftliga frågor i fall där kommissionen redan har informerat parlamentet om sin ståndpunkt genom en skriftlig uppföljning.

18. I enlighet med punkt 12 femte strecksatsen ska parlamentet vederbörligen informera kommissionen när det avser att utarbeta ett betänkande som avser lagstiftningsinitiativ med en begäran om ett förslag till unionsrättsakt i enlighet med artikel 225 i EUF-fördraget.

Därefter ska det ansvariga utskottet bjuda in kommissionen till en diskussion om förslaget till betänkande. Diskussioner med kommissionen och officiell kommunikation från utskottsordföranden till de ansvariga kommissionsledamöterna ska vid behov pågå under hela förberedelseprocessen.

Varje begäran från parlamentet om ett förslag till unionsrättsakt i enlighet med artikel 225 i EUF-fördraget ska åtföljas av ett betänkande som anger skälen till att parlamentet anser att en unionsrättsakt krävs för genomförande av fördragen och som beaktar den förväntade bördan och de ekonomiska konsekvenserna av rättsakten i fråga. I detta syfte får det utskott som är ansvarigt för frågan begära teknisk rådgivning från kommissionen.

Kommissionen ska skyndsamt och utförligt behandla parlamentets begäranden om förslag till unionsrättsakter i enlighet med artikel 225 i EUF-fördraget, inbegripet förslag om att ändra eller upphäva befintlig lagstiftning.

Kommissionen ska besvara sådana begäranden inom tre månader och uppge hur den tänker följa upp dem, genom att anta ett särskilt meddelande. Därefter kan kommissionen uppmanas att göra ett uttalande i kammaren för att informera parlamentet om de uppföljningsåtgärder som den avser att vidta, eller bjudas in av det ansvariga utskottet till ett av dess kommande sammanträden för att ge sådan information och utbyta åsikter med utskottet.

Med full respekt för proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna och i linje med det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning ([4]) ska kommissionen lägga fram ett lagstiftningsförslag senast efter ett år eller inkludera förslaget i nästa års arbetsprogram. Kommissionen ska på begäran uppdatera parlamentet om det förberedande arbetet. Om kommissionen inte lägger fram något förslag ska den i detalj informera parlamentet om skälen till detta – även när det gäller eventuella frågor från medlagstiftarna i samband med analyser om ”europeiskt mervärde” och ”kostnaden för uteblivna EU-åtgärder” – och vid behov tillhandahålla en analys av möjliga alternativ.

När parlamentet inom ramen för budgetförfarandet beslutar att föreslå ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd i samband med en begäran om ett förslag till unionsrättsakt som håller på att utarbetas eller har antagits av parlamentet i enlighet med artikel 225 i EUF-fördraget, ska parlamentet översända sitt förslag till pilotprojekt eller förberedande åtgärd till kommissionen, med ett särskilt omnämnande av kopplingen till den begäran som utarbetats eller antagits i enlighet med artikel 225 i EUF-fördraget.

På parlamentets begäran ska kommissionen tillhandahålla teknisk expertis och tekniskt stöd vid utformningen av ett sådant pilotprojekt eller en sådan förberedande åtgärd. Pilotprojekt och förberedande åtgärder får genomföras i budgeten endast under förutsättning att villkoren i artikel 58 i budgetförordningen ([5]) är uppfyllda.

19. Kommissionen ska också åta sig att på ett tidigt stadium ha ett nära samarbete med parlamentet i alla lagstiftningsinitiativ som härrör från europeiska medborgarinitiativ.

20. När initiativ, rekommendationer eller begäranden om lagstiftningsakter läggs fram i enlighet med artikel 289.4 i EUF-fördraget ska kommissionen på begäran informera parlamentet om sin ståndpunkt beträffande dessa förslag inför det berörda parlamentsutskottet.

21. När det gäller förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet ska de särskilda bestämmelserna i punkt 40 tillämpas.

22. De båda institutionerna är överens om att samarbeta när det gäller förbindelserna med de nationella parlamenten.

([4]) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.
([5]) EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

Parlamentet och kommissionen ska samarbeta om genomförandet av protokoll nr 2 till EUF-fördraget om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Detta samarbete ska inbegripa arrangemang för att ombesörja nödvändig översättning av motiverade yttranden från de nationella parlamenten.

När de tröskelvärden som anges i artikel 7 i protokoll nr 2 till EUF-fördraget har uppnåtts ska kommissionen tillhandahålla översättningar av samtliga motiverade yttranden från de nationella parlamenten tillsammans med sin ståndpunkt avseende dessa yttranden.

23. Kommissionen ska informera parlamentet om förteckningen över de expertgrupper som inrättats för att bistå kommissionen när den utövar sin initiativrätt. Förteckningen ska uppdateras regelbundet samt offentliggöras.

I detta sammanhang ska kommissionen, på särskild och motiverad begäran av utskottsordföranden, på lämpligt sätt informera det ansvariga parlamentsutskottet om dessa gruppers arbete och sammansättning.

24. De båda institutionerna ska med hjälp av lämpliga mekanismer föra en konstruktiv dialog med varandra om viktiga administrativa frågor, särskilt frågor som direkt påverkar parlamentets egen administration. När kommissionen delar information med rådet om dessa frågor och om deras potentiella ekonomiska konsekvenser ska denna information samtidigt delas med parlamentet.

25. När parlamentet utarbetar ändringar av sin arbetsordning som skulle påverka parlamentets förbindelser med kommissionen, ska det översända dessa ändringar till kommissionen i god tid innan det begär ett yttrande. Om kommissionen avser att avge ett yttrande ska den göra detta i god tid före omröstningen om dessa ändringar i det ansvariga utskottet. Det ansvariga utskottet ska beakta detta yttrande och involvera kommissionen på ett meningsfullt sätt före omröstningen i det ansvariga utskottet.

Den kommissionsledamot som ansvarar för interinstitutionella förbindelser ska ges möjlighet att diskutera med parlamentet i enlighet med de relevanta bestämmelserna i ramavtalet och att göra ett uttalande i kammaren före omröstningen.

26. Om konfidentialitet åberopas för information som överlämnas i enlighet med detta ramavtal ska bestämmelserna i bilaga II tillämpas.

ii) **Internationella avtal och utvidgning**

27. För att parlamentet ska kunna utöva sin politiska kontroll ska det omedelbart och fullständigt informeras i alla skeden av förhandlingar om och ingående av internationella avtal, även när det gäller fastställandet av förhandlingsdirektiv. Kommissionen ska agera så att den till fullo uppfyller sina skyldigheter enligt artikel 218 i EUF-fördraget, samtidigt som varje institutions roll respekteras i enlighet med artikel 13.2 i EU-fördraget.

Kommissionen ska tillämpa bestämmelserna i bilaga III.

28. Om kommissionen inleder förhandlingar med tredjeländer om villkor för interparlamentariskt samarbete inom ramen för ett internationellt avtal ska den inhämta parlamentets synpunkter och beakta dem.

29. Om kommissionen avser att föreslå för rådet att ett internationellt avtal ska tillämpas provisoriskt ska den informera parlamentet så tidigt som möjligt och ange skälen till detta, med beaktande av att artikel 218.5 i EUF-fördraget tillåter provisorisk tillämpning endast när det är nödvändigt.

Utan att det påverkar kommissionens initiativrätt och med full respekt för den institutionella jämvikten ska kommissionen, såvida det inte är vederbörligen motiverat av andra omständigheter, när den föreslår ett rådsbeslut om undertecknande och provisorisk tillämpning föreslå att rådet i det beslutet bemyndigar kommissionen att gå vidare med anmälan om provisorisk tillämpning till tredje parter på ett sådant sätt att parlamentet kan ge sitt godkännande i enlighet med artikel 218.6 i EUF-fördraget inom rimlig tid. I ett sådant fall ska parlamentet sträva efter att organisera godkännandeförfarandet på ett sådant sätt att en sådan anmälan kan översändas till den tredje parten eller de tredje parterna i det internationella avtalet så snart som möjligt efter antagandet av rådets beslut om undertecknande och provisorisk tillämpning.

30. Kommissionen ska omedelbart och fullständigt informera parlamentet om alla förslag som läggs fram enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget samt om alla fall där kommissionen använder sig av den befogenhet som den tilldelats enligt artikel 218.7 i EUF-fördraget.

31. Mot bakgrund av artikel 13.2 i EU-fördraget och för att säkerställa ett likvärdigt informationsflöde ska kommissionen, när den förhandlar om och ingår icke-bindande internationella avtal, informera parlamentet, med förbehåll för tillämpningen av reglerna i bilaga II om överlämnande av konfidentiell information.

32. När ett tredjeland ansöker om att ansluta sig till ett internationellt avtal som unionen är part i och som inbegriper en möjlighet för de avtalsslutande parterna att invända mot ett tredjelands anslutning ska parlamentet informeras om denna ansökan samtidigt som rådet.

33. Den information som avses i punkt 27 ska översändas till parlamentet i så god tid att parlamentet har möjlighet att framföra sina eventuella synpunkter och kommissionen har möjlighet att i största möjliga mån ta hänsyn till parlamentets synpunkter. Informationen ska, som allmänregel, tillhandahållas parlamentet via det ansvariga parlamentsutskottet och, vid behov, vid ett plenarsammanträde.

Parlamentet och kommissionen åtar sig att fastställa lämpliga förfaranden och skyddsåtgärder för överlämnande av konfidentiell information från kommissionen till parlamentet, i enlighet med bestämmelserna i bilaga II.

34. De båda institutionerna erkänner att det på grund av deras olika institutionella roller är kommissionen som ska företräda Europeiska unionen i internationella förhandlingar, med undantag för de som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och andra fall som fastställs i fördragen.

När kommissionen företräder unionen vid internationella konferenser ska den på parlamentets begäran underlätta för delegationer av ledamöter av Europaparlamentet att delta som observatörer i unionens delegationer, så att parlamentet omedelbart och fullständigt kan informeras om hur konferenserna fortskrider. Kommissionen åtar sig att i tillämpliga fall systematiskt informera parlamentets delegationer om resultatet av förhandlingarna.

Europaparlamentets ledamöter får inte delta direkt i dessa förhandlingar. Med förbehåll förför de rättsliga, tekniska och diplomatiska möjligheterna kan de beviljas observatörsstatus av kommissionen. I händelse av avslag ska kommissionen informera parlamentet om skälen till detta.

Kommissionen ska dessutom underlätta för Europaparlamentets ledamöter att delta som observatörer vid alla relevanta sammanträden som den ansvarar för, före och efter förhandlingarna.

35. På samma sätt ska kommissionen hålla parlamentet systematiskt informerat om – och i möjligaste mån säkerställa tillträde för ledamöter av Europaparlamentet som ingår i unionens delegationer till – möten, inbegripet i möjligaste mån förberedande möten och samordningsmöten, i organ som inrättats genom multilaterala internationella avtal där unionen är involverad, när sådana organ ska fatta beslut som kräver parlamentets godkännande eller vars genomförande kan kräva antagande av rättsakter i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, eller beslut som innebär betydande finansiella åtaganden från unionens sida gentemot tredjeländer.

36. Kommissionen ska också ge parlamentsdelegationer som ingår i unionsdelegationer till internationella konferenser möjlighet att använda unionsdelegationernas alla hjälpmedel vid dessa tillfällen, i linje med den allmänna principen om ett gott samarbete mellan institutionerna och med beaktande av tillgänglig logistik.

Parlamentets talman ska senast fyra veckor innan konferensen inleds översända ett förslag till kommissionens ordförande om att låta en delegation från parlamentet ingå i unionsdelegationen, med uppgift om vem som ska leda parlamentsdelegationen och hur många av Europaparlamentets ledamöter som ska ingå. I vederbörligen motiverade fall kan denna tidsfrist undantagsvis förkortas.

Antalet ledamöter av Europaparlamentet som ska ingå i parlamentets delegation och antalet övriga medarbetare ska stå i proportion till hur stor hela unionsdelegationen är.

37. Kommissionen ska hålla parlamentet fullständigt informerat om läget i anslutningsförhandlingar, i synnerhet om viktigare aspekter och händelser, så att parlamentet ges möjlighet att i god tid lämna synpunkter genom de tillämpliga parlamentariska förfarandena.

38. Om kommissionen av tungt vägande skäl beslutar att den inte kan stödja en rekommendation som parlamentet antagit om de frågor som avses i punkt 37 i enlighet med sin arbetsordning, ska den redogöra för dessa skäl inför parlamentet vid ett plenarsammanträde eller vid det ansvariga parlamentsutskottets nästföljande sammanträde.

iii) **Budgetgenomförande**

39. Innan kommissionen vid givarkonferenser gör utfästelser om finansiellt stöd som medför nya finansiella åtaganden och för vilka budgetmyndighetens godkännande krävs, ska den informera budgetmyndigheten och beakta dess synpunkter. För alla utfästelser om finansiellt stöd ska kommissionen göra sitt bästa för att informera budgetmyndigheten om finansieringskällorna för de finansiella åtagandena.

40. Kommissionen ska inom ramen för det årliga förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet, vilket regleras genom artikel 319 i EUF-fördraget, översända all information som krävs för att kontrollera budgetgenomförandet för det berörda året och som begärs för detta ändamål av ordföranden för det parlamentsutskott som enligt parlamentets arbetsordning är ansvarigt för förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet.

Om det kommer fram nya uppgifter om tidigare år för vilka ansvarsfrihet redan beviljats ska kommissionen översända all nödvändig information i frågan, i syfte att nå en lösning som är godtagbar för båda parter.

iv) **Förbindelser med decentraliserade byråer**

41. De som nominerats som kandidater till tjänsten som verkställande direktör för tillsynsmyndigheter bör frågas ut av parlamentets utskott.

Till följd av diskussionerna i den interinstitutionella arbetsgrupp för byråer som inrättades i mars 2009 antog kommissionen, parlamentet och rådet dessutom en gemensam strategi i fråga om de decentraliserade byråernas roll och ställning i unionens institutionella landskap, vilken fastställer gemensamma riktlinjer för dessa byråers inrättande, struktur och drift, tillsammans med frågor som rör finansiering, budget, övervakning och förvaltning.

IV. **SAMARBETE KRING LAGSTIFTNINGSFÖRFARANDEN OCH LAGSTIFTNINGSPLANERING**

i) **Kommissionens arbetsprogram och Europeiska unionens programplanering**

42. Kommissionen ska initiera unionens årliga och fleråriga programplanering, i syfte att uppnå interinstitutionella avtal.

43. Varje år ska kommissionen lägga fram sitt arbetsprogram.

44. De båda institutionerna ska samarbeta i enlighet med tidsplanen i bilaga IV.

Kommissionen ska beakta de prioriteringar som parlamentet gett uttryck för.

Utan att det påverkar kommissionens initiativrätt ska kommissionen lämna så detaljerade uppgifter som möjligt om vad som planeras under varje punkt i arbetsprogrammet, inbegripet föreslagna lagstiftningsinitiativ och andra initiativ, och de förväntade tidsfristerna.

45. Kommissionen ska lämna en förklaring när den inte kan lägga fram enskilda förslag i sitt arbetsprogram för året i fråga eller när den avviker från arbetsprogrammet. Den kommissionsledamot som ansvarar för interinstitutionella förbindelser åtar sig att regelbundet inför utskottsordförandekonferensen redogöra för huvuddragen i det politiska genomförandet av kommissionens arbetsprogram för det berörda året.

ii) **Förfaranden för antagande av rättsakter**

46. Kommissionen åtar sig att noga granska de ändringar av sina lagstiftningsförslag som parlamentet antagit, i syfte att ta hänsyn till dem i eventuella ändrade förslag.

Vidare åtar sig kommissionen, när den i enlighet med artikel 294 i EUF-fördraget avger yttranden över parlamentets ändringar, att ta största möjliga hänsyn till ändringar som antagits under andra behandlingen; om den, av tungt vägande skäl och efter diskussion i kollegiet, beslutar att inte anta eller stödja sådana ändringar ska den redogöra för sitt beslut inför parlamentet och under alla omständigheter i det yttrande över parlamentets ändringar som den ska avge enligt artikel 294.7 c i EUF-fördraget.

47. Parlamentet åtar sig, när det rör sig om ett initiativ som föreslagits av minst en fjärdedel av medlemsstaterna i enlighet med artikel 76 i EUF-fördraget, att inte anta något betänkande i det berörda utskottet innan det har mottagit kommissionens yttrande över initiativet.

Kommissionen åtar sig att avge sitt yttrande över ett sådant initiativ senast tio veckor efter det att initiativet lagts fram.

48. Kommissionen ska tillhandahålla en detaljerad förklaring i god tid innan den drar tillbaka eventuella förslag om vilka parlamentet redan har lagt fram en ståndpunkt vid första behandlingen. Om de ansvariga parlamentsutskotten så begär ska den behöriga kommissionsledamoten närvara vid utskottssammanträdena för att diskutera kommissionskollegiets avsikt att dra tillbaka ett förslag, helst inom ramen för strukturerade dialoger.

När en ny kommission inleder sin mandattid ska den göra en översyn av alla förslag vars behandling ännu inte avslutats, i syfte att politiskt bekräfta eller dra tillbaka dem, med vederbörlig hänsyn till parlamentets synpunkter.

49. För särskilda lagstiftningsförfaranden i vilka parlamentet ska höras, inbegripet andra förfaranden såsom det som fastställs i artikel 148 i EUF-fördraget, gäller att kommissionen

i) ska vidta åtgärder för att bättre involvera parlamentet på ett sådant sätt att parlamentets synpunkter beaktas i så stor utsträckning som möjligt, i synnerhet för att se till att parlamentet har tillräckligt med tid för att behandla kommissionens förslag,

ii) i god tid ska se till att rådets instanser påminns om att de inte börträffa någon politisk överenskommelse om kommissionens förslag innan parlamentet antagit sitt yttrande; kommissionen ska begära att diskussionen slutförs på ministernivå efter det att rådsmedlemmarna har fått en rimlig tidsfrist för att behandla parlamentets yttrande,

iii) ska se till att rådet följer de regler som utarbetats av Europeiska unionens domstol och som kräver att parlamentet hörs på nytt om rådet väsentligt ändrar ett förslag från kommissionen; kommissionen ska informera parlamentet om varje påminnelse till rådet om behovet att höra parlamentet på nytt,

iv) åtar sig, om så är lämpligt, att dra tillbaka ett lagstiftningsförslag som avvisats av parlamentet. Om kommissionen, av tungt vägande skäl och efter diskussion i kommissionskollegiet, beslutar att vidhålla sitt förslag ska den motivera detta beslut i ett uttalande inför parlamentet.

50. Kommissionen ska vederbörligen följa upp begäranden från parlamentets talman om att sammankalla ett interinstitutionellt möte enligt artikel 324 i EUF-fördraget.

51. I syfte att förbättra lagstiftningsplaneringen åtar sig parlamentet å sin sida att

i) planera de lagstiftningsrelaterade delarna av föredragningslistorna så att de anpassas till kommissionens gällande arbetsprogram och till de resolutioner som parlamentet har antagit om detta program, särskilt i syfte att förbättra planeringen av de prioriterade debatterna,

ii) iaktta rimliga tidsfrister, i den mån det är till nytta för förfarandet, när det antar sin ståndpunkt vid första behandlingen i det ordinarie lagstiftningsförfarandet eller sitt yttrande i samrådsförfarandet,

iii) i möjligaste mån utse föredragande för kommande förslag så snart kommissionens arbetsprogram har antagits,

iv) ge absolut prioritet åt behandlingen av begäranden om att parlamentet ska höras på nytt, under förutsättning att all nödvändig information har översänts till parlamentet.

52. Parlamentet och kommissionen erinrar om att det, utan att det påverkar andra förfaranden som föreskrivs i fördragen, är möjligt att använda artikel 122 i EUF-fördraget endast i undantagsfall och på de strikta villkor som anges i den bestämmelsen.

Kommissionen åtar sig att utan dröjsmål tillhandahålla en utförlig motivering och information om de exceptionella och brådskande fall där kommissionens förslag grundar sig på artikel 122 i EUF-fördraget.

När den föreslagna rättsakten kan medföra betydande konsekvenser för unionens budget ska det förfarande som anges i den gemensamma förklaringen från Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetkontroll av nya förslag som grundar sig på artikel 122 i EUF-fördraget och som kan medföra betydande konsekvenser för unionens budget ([6]), undertecknad den 16 december 2020, tillämpas.

Tidigast tre månader efter ikraftträdandet av den rättsakt som grundar sig på artikel 122 i EUF-fördraget, och därefter med lämpliga mellanrum, ska den ansvariga kommissionsledamoten på begäran av parlamentets talman redogöra för genomförandet av den berörda rättsakten, vilket ska inbegripa en bedömning av densamma.

53. Om det är motiverat på grund av oförutsedda händelser får kommissionen begära att parlamentet fattar ett brådskande beslut om ett förslag.

En sådan begäran ska göras skriftligen och innehålla motiveringen till begäran och i förekommande fall en uppgift om lagstadgade tidsfrister.

Före omröstningen om en begäran om ett brådskande förfarande ska kommissionen, på egen anmodan, ges möjlighet att göra ett uttalande i kammaren för att förklara sin begäran.

54. Kommissionen ska säkerställa att dess konsekvensbedömningar genomförs på dess ansvar enligt ett transparent förfarande som garanterar en oberoende bedömning. Konsekvensbedömningarna ska offentliggöras i god tid, med beaktande av ett antal olika scenarier, inbegripet alternativet att ”inte göra någonting”, och ska i princip läggas fram för det berörda parlamentsutskottet under fasen för tillhandahållande av information till de nationella parlamenten enligt protokollen nr 1 och nr 2 till EUF-fördraget.

55. På områden där parlamentet vanligtvis deltar i lagstiftningsprocessen ska kommissionen använda sig av icke-bindande bestämmelser, där så är lämpligt och på vederbörligen motiverade grunder, efter att ha gett parlamentet möjlighet att framföra sina synpunkter. Kommissionen ska ge parlamentet en detaljerad förklaring om hur dess synpunkter har beaktats när förslaget antas.

56. För att säkerställa bättre övervakning av införlivandet och tillämpningen av unionsrätten ska kommissionen och parlamentet sträva efter att införa obligatoriska jämförelsetabeller och en bindande tidsfrist för införlivande, vilken för direktiv normalt inte bör överskrida två år.

Utöver specifika rapporter och årsrapporten om unionsrättens tillämpning ska kommissionen ge parlamentet kortfattad information om samtliga överträdelseförfaranden från och med den formella underrättelsen, inbegripet, om parlamentet begär det, i enskilda fall och med respekt för reglerna om konfidentialitet, särskilt de som erkänts av Europeiska unionens domstol, vad gäller de frågor som överträdelseförfarandet avser.

V. **KOMMISSIONENS DELTAGANDE I PARLAMENTETS FÖRFARANDEN**

57. Kommissionen ska på begäran närvara vid parlamentets plenarsammanträden eller andra sammanträden.

Kommissionen ska se till att kommissionsledamöter närvarar vid plenarsammanträden, antingen för att avhandla punkter på föredragningslistan som ingår i deras ansvarsområde eller på särskild begäran av parlamentet inom ramen för dess politiska tillsynsfunktion, utom när det finns vederbörligen motiverade skäl till att de inte närvarar. Om särskilda omständigheter kring en punkt på föredragningslistan motiverar det får parlamentet begära att en specifik ledamot av kommissionen närvarar i kammaren.

([6]) EUT C 444 I, 22.12.2020, s. 5.

Om ändringar görs i föredragningslistorna för plenarsammanträdena ska kommissionen göra sitt yttersta för att säkerställa lämplig representation för de punkter som tas upp på föredragningslistan.

Parlamentet ska sträva efter att se till att punkter på föredragningslistan som ingår i en viss kommissionsledamots ansvarsområde som allmänregel avhandlas vid ett och samma tillfälle. Om kommissionen föreslår en särskild tidpunkt för behandlingen av en punkt på föredragningslistan för att underlätta för den ansvariga kommissionsledamoten att närvara ska parlamentet försöka tillmötesgå denna begäran.

58. För varje sammanträdesperiod får parlamentet bjuda in kommissionen till en frågestund på upp till 90 minuter om ett eller flera teman som bestäms av talmanskonferensen senast torsdagen före den berörda sammanträdesperioden. De kommissionsledamöter som deltar i frågestunden ska ha ett ansvarsområde med anknytning till det tema som de frågor som ska ställas till dem handlar om.

Frågestunder kan också hållas med kommissionens ordförande på inbjudan av parlamentets talman.

59. Kommissionsledamöter ska höras på egen begäran.

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 230 i EUF-fördraget ska de båda institutionerna komma överens om allmänna regler för fördelningen av talartid mellan institutionerna.

De båda institutionerna är överens om att deras vägledande fördelning av talartid bör respekteras.

60. I syfte att säkerställa kommissionsledamöternas närvaro åtar sig parlamentet att göra sitt bästa för att inte ändra sina slutgiltiga förslag till föredragningslista.

Om parlamentet ändrar sitt slutgiltiga förslag till föredragningslista eller flyttar om punkterna på föredragningslistan för en sammanträdesperiod ska det omedelbart informera kommissionen om detta. Kommissionen ska göra sitt bästa för att se till att den ansvariga kommissionsledamoten närvarar.

61. Kommissionen får föreslå att punkter förs upp på föredragningslistan fram till det sammanträde under vilket talmanskonferensen fastställer ett slutgiltigt förslag till föredragningslista för en sammanträdesperiod. Parlamentet ska ta största möjliga hänsyn till sådana förslag.

62. Parlamentsutskotten ska sträva efter att inte ändra sina förslag till föredragningslistor eller sina föredragningslistor.

När ett parlamentsutskott ändrar sitt förslag till föredragningslista eller sin föredragningslista ska kommissionen omedelbart informeras om detta. Parlamentsutskotten ska i synnerhet sträva efter att respektera en rimlig tidsfrist för att ledamöter av kommissionen ska kunna närvara vid deras sammanträden.

63. Kommissionsledamöterna och ordförandena för deras motsvarande parlamentsutskott ska tillsammans fastställa en årlig tidsplan för kommissionsledamöternas deltagande i strukturerade dialoger och andra utbyten i de utskott som motsvarar deras ansvarsområden.

64. På inbjudan ska kommissionsledamöter närvara vid utskottssammanträden för att diskutera frågor som rör specifika ärenden eller genomförandet av unionsrättsakter och unionsprogram, eller för att ge information om frågor som rör utskottet, utom när det finns vederbörligen motiverade skäl till att de inte närvarar.

Om det inte uttryckligen begärs att en kommissionsledamot ska närvara vid ett utskottssammanträde ska kommissionen se till att den företräds av en högt uppsatt tjänsteman som är i stånd att ge konkreta svar på utskottsledamöternas frågor.

65. När information begärs skriftligen och i god tid av utskottet ska kommissionen svara i så god tid att informationen kan beaktas vid utarbetandet av parlamentets ståndpunkt. Utskottet ska sträva efter att se till att skriftliga begäranden inte innebär att frågor som redan behandlats inom ramen för en strukturerad dialog eller diskussion med kommissionsledamöter upprepas.

66. Parlamentsutskotten ska sträva efter att samordna sitt arbete och undvika att hålla parallella sammanträden i samma fråga, samt bemöda sig om att inte avvika från förslaget till föredragningslista, så att kommissionen kan säkerställa att den kan företrädas på lämplig nivå.

Om det har begärts att en högt uppsatt tjänsteman (generaldirektör eller direktör) ska närvara vid ett utskottssammanträde där ett kommissionsförslag behandlas, ska kommissionens företrädare ha möjlighet att yttra sig.

VI. **SLUTBESTÄMMELSER**

67. Kommissionen bekräftar sitt åtagande att så snart som möjligt granska de lagstiftningsakter som inte anpassades till det föreskrivande förfarandet med kontroll innan Lissabonfördraget trädde i kraft, för att bedöma huruvida dessa instrument behöver anpassas till det system med delegerade akter som infördes genom artikel 290 i EUF-fördraget.

Det slutliga målet – ett sammanhängande system av delegerade akter och genomförandeakter som är helt och hållet i linje med fördraget – bör uppnås genom en fortlöpande utvärdering av arten av och innehållet i de åtgärder som för närvarande omfattas av det föreskrivande förfarandet med kontroll, för att de i sinom tid ska kunna anpassas till det system som fastställs i artikel 290 i EUF-fördraget.

68. Bestämmelserna i detta ramavtal kompletterar det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning utan att påverka det och hindrar inte en eventuell framtida revidering av det.

Parlamentet och kommissionen är överens om att den befintliga interinstitutionella kontaktmekanismen behöver stärkas på politisk och teknisk nivå i fråga om ”bättre lagstiftning” för att säkerställa ett effektivt interinstitutionellt samarbete mellan parlamentet, kommissionen och rådet.

69. Kommissionen åtar sig att inleda unionens årliga och fleråriga programplanering för att få till stånd interinstitutionella avtal i enlighet med artikel 17 i EU-fördraget.

70. Under varje valperiod ska de båda institutionerna gemensamt komma överens om huruvida genomförandet av detta ramavtal och dess bilagor bör ses över.

Utfärdat i Strasbourg den 28 april 2026.

På Europaparlamentets vägnar	*På Europeiska kommissionens vägnar*
Roberta METSOLA	Ursula VON DER LEYEN
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA I

Kommissionens möten med nationella experter

I denna bilaga fastställs de bestämmelser om genomförande som avses i punkt 16 i ramavtalet.

1. **Tillämpningsområde**

Bestämmelserna i punkt 16 i ramavtalet gäller följande möten:

1. Kommissionens möten inom ramen för expertgrupper som inrättats av kommissionen och dit nationella myndigheter från samtliga medlemsstater bjudits in, när de avser utarbetande och genomförande av unionslagstiftning, inklusive icke-bindande bestämmelser och delegerade akter.
2. Kommissionens särskilda möten dit man bjudit in nationella experter från samtliga medlemsstater, när de avser utarbetande och genomförande av unionslagstiftning, inklusive icke-bindande bestämmelser och delegerade akter.

Kommittémöten inom ramen för kommittéförfarandet är undantagna, utan att det påverkar gällande och framtida särskilda bestämmelser avseende information till parlamentet om utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([1]).

2. **Information som ska ges till parlamentet**

Kommissionen åtar sig att till parlamentet ge samma information som den sänder till de nationella myndigheterna i samband med ovan nämnda möten. Kommissionen ska översända dessa handlingar, även föredragningslistor, till en funktionsbrevlåda samtidigt som handlingarna skickas till de nationella experterna.

3. **Inbjudan av parlamentets sakkunniga**

På begäran av parlamentet kan kommissionen besluta att erbjuda parlamentet att skicka sakkunniga från parlamentet till kommissionens möten med nationella experter enligt punkt 1.

([1]) Informationen till parlamentet om arbetet i kommittéer inom ramen för kommittéförfarandet och parlamentets befogenheter i samband med kommittéförfaranden fastställs tydligt i andra instrument: 1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj), 2. det interinstitutionella avtalet av den 3 juni 2008 mellan Europaparlamentet och kommissionen om kommittéförfaranden (EUT C 143, 10.6.2008, s. 1), och 3. de instrument som krävs för genomförandet av artikel 291 i EUF-fördraget.

BILAGA II

Överlämnande av konfidentiella uppgifter och konfidentiell information till parlamentet

1. **Tillämpningsområde**

1.1. I denna bilaga regleras hur konfidentiella uppgifter och konfidentiell information enligt definitionen i punkt 1.2 ska överlämnas från kommissionen till parlamentet och hanteras i samband med parlamentets utövande av sina rättigheter och befogenheter. De båda institutionerna ska verka i enlighet med sina respektive skyldigheter att samarbeta lojalt i en anda av fullständigt ömsesidigt förtroende samt i strikt överensstämmelse med relevanta fördragsbestämmelser.

1.2. Med *uppgifter/information* avses alla muntliga eller skriftliga uppgifter, oavsett överföringsmedium eller upphovsman.

1.2.1. Med *konfidentiella uppgifter/konfidentiell information* avses säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, enligt definitionen i punkt 1.2.2 respektive 1.2.3.

1.2.2. Med *säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter* avses alla uppgifter och allt material som säkerhetsskyddsklassificerats som TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET, SECRET UE/EU SECRET, CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL eller RESTREINT UE/EU RESTRICTED, eller som betecknats med likvärdiga nationella eller internationella säkerhetsskyddsklassificeringar, vilkas röjande utan tillstånd skulle kunna vålla unionens eller en eller flera av medlemsstaternas intressen skada i varierande grad, oavsett om upphovet till uppgifterna finns inom unionen eller om uppgifterna har erhållits från en medlemsstat, ett tredjeland eller en internationell organisation.

a) TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET: Denna säkerhetsskyddsklassificering ska endast användas för uppgifter och material vilkas röjande utan tillstånd skulle kunna vålla unionens eller en eller flera av medlemsstaternas väsentliga intressen synnerligen allvarlig skada.

b) SECRET UE/EU SECRET: Denna säkerhetsskyddsklassificering ska endast användas för uppgifter och material vilkas röjande utan tillstånd skulle kunna vålla unionens eller en eller flera av medlemsstaternas väsentliga intressen allvarlig skada.

c) CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL: Denna säkerhetsskyddsklassificering ska användas för uppgifter och material vilkas röjande utan tillstånd skulle kunna vålla unionens eller en eller flera av medlemsstaternas väsentliga intressen skada.

d) RESTREINT UE/EU RESTRICTED: Denna säkerhetsskyddsklassificering ska användas för uppgifter och material vilkas röjande utan tillstånd skulle kunna vara till nackdel för unionens eller en eller flera av medlemsstaternas intressen.

1.2.3. Med *känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter* avses alla uppgifter och allt material som inte utgör säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter men som måste skyddas på grund av rättsliga förpliktelser som fastställs i fördragen eller i rättsakter som antagits för att genomföra dessa, eller på grund av sin känslighet, inklusive uppgifter som omfattas av kravet på tystnadsplikt.

1.3. I enlighet med bestämmelserna i denna bilaga ska kommissionen i god tid till parlamentet överlämna säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter så att parlamentet kan utöva sin roll enligt fördragen. Den ska göra detta på eget initiativ eller på begäran, som bör göras i god tid, av någon av de parlamentsinstanser eller befattningshavare som anges i punkt 1.4.

1.4. Följande instanser får inom ramen för denna bilaga begära säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter från kommissionen:

— Parlamentets talman.

— Ordföranden för berörda parlamentsutskott.

— Presidiet och talmanskonferensen.

— Ordföranden för en parlamentsdelegation som ingår i en unionsdelegation vid en internationell konferens.

1.5. Information om överträdelseförfaranden och förfaranden i konkurrensfrågor, med undantag för de fall då uppgifterna redan omfattas av ett slutligt beslut från kommissionen eller av en dom från Europeiska unionens domstol på den tidpunkt då begäran inkommer från en av de parlamentsinstanser eller befattningshavare som anges i punkt 1.4, och information som rör skyddet av Europeiska unionens ekonomiska intressen, omfattas inte av denna bilagas tillämpningsområde. Denna bestämmelse påverkar inte punkt 56 i ramavtalet eller parlamentets rätt att utöva budgetkontroll.

1.6. Dessa bestämmelser ska tillämpas utan att det påverkar Europaparlamentets, rådets och kommissionens beslut 95/167/EG, Euratom, EKSG av den 19 april 1995 om närmare föreskrifter för utövandet av Europaparlamentets undersökningsrätt ([1]) eller tillämpliga bestämmelser i kommissionens beslut 1999/352/EG, EKSG, Euratom av den 28 april 1999 om inrättande av en europeisk byrå för bedrägeribekämpning (OLAF) ([2]).

2. **Allmänna bestämmelser**

2.1. I enlighet med punkt 1.3 ska kommissionen utan dröjsmål till parlamentet överlämna alla säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som krävs för att parlamentet ska kunna utöva sina rättigheter och befogenheter. De båda institutionerna ska inom ramen för sina respektive befogenheter och ansvarsområden respektera

— grundläggande mänskliga rättigheter, inbegripet rätten till en rättvis rättegång och rätten till respekt för privatlivet,

— bestämmelser om rättsliga och disciplinära förfaranden,

— skydd av affärshemligheter och handelsförbindelser,

— skydd av unionens intressen, särskilt sådana intressen som rör den allmänna säkerheten, försvarsfrågor, internationella förbindelser, valutastabilitet och ekonomiska intressen.

Om de inte kan enas ska frågan hänskjutas till kommissionens ordförande och parlamentets talman för att de ska kunna finna en lösning.

Säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som härrör från en medlemsstat, en annan institution, en internationell organisation eller ett tredjeland får överlämnas, placeras på en lägre säkerhetsskyddsklassificeringsnivå eller upphöra att vara säkerhetsskyddsklassificerade endast med dess samtycke.

2.2. Säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska överlämnas till samt hanteras och skyddas av parlamentet enligt de gemensamma miniminormer för säkerhet som tillämpas av de båda institutionerna.

När kommissionen säkerhetsskyddsklassificerar egna uppgifter ska den se till att använda lämpliga säkerhetsskyddsklassificeringsnivåer i överensstämmelse med internationella normer och definitioner och i enlighet med sina egna interna bestämmelser, samtidigt som den tar vederbörlig hänsyn till parlamentets behov av att få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter för att kunna utöva sina befogenheter och rättigheter på ett effektivt sätt.

2.3. Om det råder tvivel om huruvida vissa uppgifter är konfidentiella eller om vilken säkerhetsskyddsklassificeringsnivå som ska användas, eller om formerna för att överlämna uppgifterna behöver preciseras i enlighet med de alternativ som anges i punkt 3.2, ska de båda institutionerna samråda med varandra utan dröjsmål och innan handlingarna överlämnas. Vid dessa samråd ska parlamentet företrädas av den ansvariga parlamentsinstansens ordförande, vid behov tillsammans med den föredragande eller den befattningshavare som begärt uppgifterna. Kommissionen ska företrädas av sin ansvariga ledamot, efter samråd med den kommissionsledamot som ansvarar för säkerhetsfrågor. Om de inte kan enas ska frågan hänskjutas till kommissionens ordförande och parlamentets talman för att de ska kunna finna en lösning.

([1]) EUT L 113, 19.5.1995, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1995/167/oj.
([2]) EUT L 136, 31.5.1999, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1999/352/oj.

2.4. Om oenigheten kvarstår efter förfarandet i punkt 2.3 ska parlamentets talman på motiverad begäran av den parlamentsinstans eller befattningshavare som begärt uppgifterna uppmana kommissionen att inom en lämplig och på vederbörligt sätt angiven tidsfrist överlämna de säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifterna och de känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifterna samt precisera formerna för detta i enlighet med de alternativ som anges i punkt 3.2 i denna bilaga. Kommissionen ska före utgången av denna tidsfrist skriftligen underrätta parlamentet om sin slutliga ståndpunkt, beträffande vilken parlamentet förbehåller sig rätten att vid behov väcka talan.

2.5. Tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter ska beviljas i enlighet med tillämpliga bestämmelser för säkerhetsprövning av personal.

2.5.1. Tillgång till uppgifter som säkerhetsskyddsklassificerats som TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET, SECRET UE/EU SECRET och CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL får endast beviljas tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda som arbetar i generalsekretariatet eller i en av parlamentets politiska grupper samt utstationerade nationella experter som absolut behöver uppgifterna, har förklarats behöva få kännedom om uppgifterna samt har genomgått lämplig säkerhetsprövning.

2.5.2. Mot bakgrund av parlamentets rättigheter och befogenheter får parlamentets talman bevilja tillgång till uppgifter som säkerhetsskyddsklassificerats som CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL för en ledamot som i kraft av sin befattning inte ges tillgång i enlighet med den nationella rätten i den medlemsstat där ledamoten valdes och som inte kan genomgå lämplig säkerhetsprövning på grund av att ett sådant förfarande saknas i den medlemsstat där ledamoten valdes, efter det att ledamoten har undertecknat en försäkran på heder och samvete att vederbörande inte kommer att röja uppgifterna för tredje part, och förutsatt att parlamentet inte har erhållit uppgifter från en behörig nationell säkerhetsmyndighet som avråder från att bevilja sådan tillgång.

Tillgång till uppgifter som säkerhetsskyddsklassificerats som SECRET UE/EU SECRET ska beviljas ledamöter som genomgått lämplig säkerhetsprövning eller som ges tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter i kraft av sin befattning i enlighet med nationell rätt.

2.5.3. Samtidigt som en begäran inlämnas om tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska det meddelas vilken eller vilka kategorier av personer som begäran om tillgång gäller.

Innan en person ges tillgång till uppgifterna ska han eller hon informeras om uppgifternas sekretessgrad och därav följande säkerhetsregler.

3. **Former för tillgång till och hantering av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter**

3.1. Säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter som överlämnats i enlighet med förfarandena i punkt 2.2, 2.3 och, i förekommande fall, 2.4 ska på kommissionsordförandens eller en kommissionsledamots ansvar göras tillgängliga för den parlamentsinstans eller befattningshavare som begärt uppgifterna, enligt följande villkor:

Parlamentet och kommissionen ska ansvara för att de säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifterna dokumenteras eller registreras för att säkerställa att de går att spåra.

Närmare bestämt ska säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter som säkerhetsskyddsklassificerats som CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL eller SECRET UE/EU SECRET överlämnas från kommissionens behöriga registreringsenhet med ansvar för säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter till parlamentets registreringsenhet med ansvar för säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter, vilken kommer att ha ansvaret för att ge den parlamentsinstans eller befattningshavare som begärt uppgifterna tillgång till dem.

Överlämnande av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter som säkerhetsskyddsklassificerats som TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET ska ske i enlighet med ytterligare bestämmelser som avtalas mellan kommissionen och den parlamentsinstans eller befattningshavare som begärt uppgifterna, så att skyddsnivån motsvarar den säkerhetsskyddsklassificeringsnivån.

3.2. Utan att det påverkar bestämmelserna i punkt 2.2, 2.3 och 2.4 ska tillgången till uppgifterna och formerna för skydd av deras konfidentialitet fastställas genom en gemensam överenskommelse innan uppgifterna överlämnas. I denna överenskommelse mellan den kommissionsledamot som ansvarar för det berörda politikområdet och den parlamentsinstans (företrädd av sin ordförande) eller befattningshavare som begärt fram uppgifterna, ska i synnerhet något av de alternativ som fastställs i punkt 3.2.1 och 3.2.2 väljas i syfte att garantera lämplig sekretessgrad.

3.2.1. När det gäller mottagarna av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter bör ett av följande alternativ finnas:

— Uppgifter avsedda endast för parlamentets talman, i motiverade fall där helt exceptionella skäl föreligger.

— Presidiet och/eller talmanskonferensen.

— Ordföranden och föredraganden i det berörda parlamentsutskottet.

— Alla ledamöter (inklusive suppleanter) i det berörda parlamentsutskottet.

— Alla ledamöter av Europaparlamentet.

Uppgifter på säkerhetsskyddsklassificeringsnivån CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL eller högre får inte offentliggöras eller vidarebefordras till någon som helst annan mottagare utan kommissionens samtycke.

Uppgifter på säkerhetsskyddsklassificeringsnivån RESTREINT UE/EU RESTRICTED får inte offentliggöras utan kommissionens samtycke.

Utan att det påverkar tillämpningen av den sista meningen i punkt 2.1 får uppgifter på säkerhetsskyddsklassificeringsnivån RESTREINT UE/EU RESTRICTED vidarebefordras inom parlamentet till ledamöter, tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda som arbetar i generalsekretariatet eller i en av parlamentets politiska grupper samt utstationerade nationella experter som har informerats på lämpligt sätt och behöver få kännedom om uppgifterna.

Parlamentet ska informera kommissionen om de kategorier av personer som har fått tillgång till uppgifter på säkerhetsskyddsklassificeringsnivån RESTREINT UE/EU RESTRICTED. Parlamentet kommer att föra ett register över de personer som har fått tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter.

3.2.2. När det gäller system för hur säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter ska hanteras bör följande alternativ finnas:

a) Läsning av uppgifter i ett område som uppfyller säkerhetskraven om uppgifterna placerats på säkerhetsskyddsklassificeringsnivån CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL eller högre.

b) Sammanträden inom stängda dörrar, dit endast följande personer har tillträde: ledamöter tillhörande presidiet och talmanskonferensen, det ansvariga parlamentsutskottets ledamöter och suppleanter, tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda som arbetar i generalsekretariatet eller i en av parlamentets politiska grupper samt utstationerade nationella experter som har blivit utsedda av ordföranden på förhand för att de behöver få kännedom om uppgifterna och vars närvaro är absolut nödvändig, under förutsättning att de har genomgått lämplig säkerhetsprövning och enligt följande villkor:

— Alla handlingar ska numreras, delas ut i början av sammanträdet och samlas in igen i slutet. Inga anteckningar av dessa handlingar får göras och inga fotokopior får tas.

— Protokollet från sammanträdet ska inte redogöra för behandlingen av en punkt som behandlats enligt sekretessförfarandet.

Innan handlingarna överlämnas får alla personuppgifter i dem tas bort.

Säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som tillhandahålls muntligen till mottagare i parlamentet ska behandlas enligt samma skyddsnivå som motsvarande skriftliga uppgifter. Detta kan innebära att uppgifternas mottagare måste försäkra på heder och samvete att de inte ska sprida uppgifterna till tredje part.

3.2.3. När skriftliga uppgifter ska läsas i ett område som uppfyller säkerhetskraven ska parlamentet se till att följande arrangemang tillämpas:

— Ett säkert förvaringssystem för säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

— Ett område som uppfyller säkerhetskraven (utan kopieringsmaskiner, telefoner, telefax, skanner eller annan teknisk utrustning för reproduktion eller överföring av handlingarna osv.).

— Säkerhetsbestämmelser om tillträde till ett område som uppfyller säkerhetskraven, i vilka det bl.a. ska finnas krav på underskrift av en tillträdeslista och på en förklaring i vilken den som tar del av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter intygar att de inte kommer att spridas.

3.2.4. Det ovannämnda utesluter inte andra likvärdiga bestämmelser som institutionerna kommer överens om.

3.3 Känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som överlämnas i enlighet med förfarandena i punkt 2.2 och 2.3 ska, när det gäller uppgifter som tillhandahålls på kommissionens initiativ, göras tillgängliga för den parlamentsinstans eller befattningshavare som ansvarar för ärendet enligt parlamentets arbetsordning och, när det gäller en begäran, för den parlamentsinstans eller befattningshavare som begärt uppgifterna. Uppgifterna ska vidarebefordras på krypterad väg, med hjälp av en krypteringsarkitektur och en krypteringsnyckel under parlamentets kontroll, på grundval av vilka som behöver kännedom om uppgifterna och i enlighet med de relevanta hanteringsanvisningarna.

Känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter får inte offentliggöras utan kommissionens samtycke. Utan att det påverkar tillämpningen av den sista meningen i punkt 2.1 får känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter vidarebefordras inom parlamentet till ledamöter, tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda som arbetare i generalsekretariatet eller i en av parlamentets politiska grupper samt utstationerade nationella experter som har informerats på lämpligt sätt och behöver få kännedom om uppgifterna.

Parlamentet ska informera kommissionen om de kategorier av personer som har fått tillgång till sådana uppgifter. Parlamentet kommer att föra ett register över de personer som har fått tillgång till känsliga icke-säkerhetsskydds-klassificerade uppgifter.

3.4. I händelse av bevisad eller misstänkt förlust, eller bevisat eller misstänkt röjande, av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter eller känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som tillhandahållits av kommissionen ska Europaparlamentets säkerhetsmyndighet omedelbart underrätta kommissionens säkerhetsmyndighet. Europaparlamentets säkerhetsmyndighet ska inleda en utredning och underrätta kommissionens säkerhetsmyndighet om dess resultat och om de åtgärder som vidtagits för att förhindra en upprepning.

Om denna bilaga eller parlamentets interna säkerhetsregler inte följs ska bestämmelserna om påföljder för ledamöterna i parlamentets arbetsordning tillämpas; för parlamentets tjänstemän och övriga anställda ska de tillämpliga bestämmelserna i artikel 86 i tjänsteföreskrifterna respektive artikel 49 i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen ([3]), samt eventuella andra tillämpliga regler, tillämpas.

4. **Slutbestämmelser**

4.1. Kommissionen och parlamentet ska vidta alla åtgärder som behövs för att genomföra bestämmelserna i denna bilaga.

För detta syfte ska kommissionens och parlamentets ansvariga avdelningar tillsammans samordna genomförandet av denna bilaga. Deras arbete ska omfatta ömsesidig övervakning av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifters och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifters spårbarhet och regelbunden gemensam kontroll av de säkerhetsarrangemang och säkerhetsnormer som används av de båda institutionerna.

4.2. Parlamentet och kommissionen kommer att se över denna bilaga och om det behövs anpassa den, i enlighet med punkt 70 i ramavtalet, med beaktande av utvecklingen i fråga om

— framtida säkerhetsarrangemang som berör parlamentet och kommissionen,

— andra avtal eller rättsakter som är relevanta för överlämnandet av uppgifter mellan institutionerna.

([3]) Tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen i Europeiska unionen och anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen, vilka fastställs i förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 av den 29 februari 1968 om fastställande av tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna och anställningsvillkor för övriga anställda i dessa gemenskaper samt om införande av särskilda tillfälliga åtgärder beträffande kommissionens tjänstemän (EGT L 56, 4.3.1968, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

BILAGA III

Förhandlingar om och ingående av internationella avtal

Denna bilaga innehåller detaljerade bestämmelser för tillhandahållande av information till parlamentet om förhandlingar om och ingående av sådana internationella avtal som avses i punkterna 27, 33 och 34 i ramavtalet:

1. Kommissionen ska informera parlamentet om sin avsikt att lägga fram förslag om inledande av förhandlingar samtidigt som den informerar rådet.

2. I enlighet med bestämmelserna i punkt 33 i ramavtalet ska kommissionen när den lägger fram förslag till förhandlingsdirektiv som ska antas av rådet samtidigt presentera dem för parlamentet.

3. Kommissionen ska ta vederbörlig hänsyn till parlamentets synpunkter under hela förhandlingens gång.

4. I enlighet med bestämmelserna i punkt 27 i ramavtalet ska kommissionen löpande och utan dröjsmål hålla parlamentet informerat om läget i förhandlingarna tills avtalet har paraferats och redogöra för om och hur parlamentets synpunkter tagits med i skrivningarna under förhandlingarna och, om så inte skett, ange skälen till detta.

5. Vid internationella avtal där parlamentets godkännande krävs ska kommissionen under förhandlingarna ge parlamentet all relevant information som den även ger rådet (eller den särskilda kommitté som rådet utsett). Denna information ska inbegripa förslag till ändringar av antagna förhandlingsdirektiv, förslag till förhandlingstexter, artiklar som godkänts, fastställt datum för parafering av avtalet samt den avtalstext som ska paraferas. Kommissionen ska även till parlamentet, som den gör till rådet (eller till den särskilda kommitté som rådet utsett), översända samtliga relevanta handlingar som inkommit från tredje part, under förutsättning att handlingarnas upphovsman medger detta. Kommissionen ska informera parlamentets ansvariga utskott om hur förhandlingarna utvecklas och i synnerhet redogöra för hur parlamentets synpunkter har beaktats.

6. Vid ingående av internationella avtal där parlamentets godkännande inte krävs ska kommissionen se till att parlamentet informeras omedelbart och fullständigt genom att ge information som omfattar åtminstone förslagen till förhandlingsdirektiv, de antagna förhandlingsdirektiven, hur förhandlingarna sedan förts och hur förhandlingarna avslutats.

7. I enlighet med bestämmelserna i punkt 33 i ramavtalet ska kommissionen i god tid lämna grundlig information till parlamentet när ett internationellt avtal ska paraferas och informera parlamentet så tidigt som möjligt när den avser att föreslå rådet att avtalet ska tillämpas provisoriskt och ange skälen till detta, om inte brådskande skäl hindrar den att göra det.

8. Kommissionen ska informera rådet och parlamentet samtidigt och i god tid om sin avsikt att lägga fram förslag för rådet om upphävande av ett internationellt avtal och om skälen till detta.

9. För internationella avtal som enligt EUF-fördraget omfattas av godkännandeförfarandet ska kommissionen även hålla parlamentet fullständigt informerat innan den godkänner ändringar av ett avtal som rådet genom ett undantag bemyndigat i enlighet med artikel 218.7 i EUF-fördraget.

BILAGA IV

Tidsplan för kommissionens arbetsprogram

Kommissionens arbetsprogram ska åtföljas av en förteckning över förslag till lagstiftning och andra åtgärder för kommande år. Kommissionens arbetsprogram täcker nästkommande år, och innehåller detaljerad information om kommissionens prioriteringar för de följande åren. Kommissionens arbetsprogram kan således utgöra grunden för en strukturerad dialog med parlamentet, i syfte att nå en gemensam överenskommelse.

Kommissionens arbetsprogram ska även omfatta planerade initiativ avseende icke-bindande bestämmelser, tillbakadraganden och förenklingar.

1. Under första halvåret ett givet år ska kommissionens ledamöter ha en löpande dialog med motsvarande parlamentsutskott om genomförandet av kommissionens arbetsprogram för detta år och om utarbetandet av kommissionens framtida arbetsprogram. Utifrån denna dialog ska varje parlamentsutskott rapportera om resultatet av denna till utskottsordförandekonferensen.

2. Utskottsordförandekonferensen ska parallellt med detta föra löpande diskussioner med kommissionens vice ordförande med ansvar för de interinstitutionella förbindelserna, för att bedöma hur långt man kommit i genomförandet av kommissionens pågående arbetsprogram, diskutera utarbetandet av kommissionens framtida arbetsprogram och undersöka resultaten av den pågående bilaterala dialogen mellan berörda parlamentsutskott och kommissionsledamöter.

3. I juni ska utskottsordförandekonferensen för talmanskonferensen lägga fram en sammanfattande rapport, som bör innehålla resultaten av undersökningen av kommissionens arbetsprograms genomförande och parlamentets prioriteringar för kommissionens kommande arbetsprogram, och parlamentet ska informera kommissionen om detta.

4. Utifrån denna sammanfattande rapport ska parlamentet under sammanträdesperioden i juli anta en resolution som ska innehålla parlamentets ståndpunkt och särskilt inkludera önskemål från betänkanden som avser lagstiftningsinitiativ.

5. Varje år under första sammanträdesperioden i september ska en debatt om tillståndet i unionen anordnas, där kommissionens ordförande ska hålla ett anförande där han eller hon utvärderar innevarande år och blickar framåt mot prioriteringar för följande år. I samma syfte ska kommissionens ordförande parallellt med detta för parlamentet skriftligen redogöra för de viktigaste element som ligger till grund för utarbetandet av kommissionens arbetsprogram för följande år.

6. Från och med september kan de ansvariga parlamentsutskotten och de berörda kommissionsledamöterna hålla sammanträden för att föra en mer detaljerad diskussion om framtida prioriteringar inom vart och ett av politikområdena. Dessa sammanträden ska avslutas med ett möte mellan utskottsordförandekonferensen och kommissionskollegiet och ett möte mellan talmanskonferensen och kommissionens ordförande, enligt vad som är lämpligt.

7. I oktober ska kommissionen anta sitt arbetsprogram för det följande året. Därefter ska kommissionens ordförande lägga fram arbetsprogrammet för parlamentet på lämplig nivå.

8. Parlamentet kan hålla en debatt och anta en resolution under sammanträdesperioden i december.

9. Denna tidsplan ska tillämpas på varje normal programcykel, med undantag för år då val till parlamentet sammanfaller med att kommissionens mandatperiod löper ut.

10. Denna tidsplan ska inte inverka på några framtida överenskommelser om interinstitutionell planering.